

e-Rojnost č. 348

Znojenské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

Waldorfská škola se z Kuchařovic stěhuje do Louky str. 2
Znojenská ulice U potoka je nejen na okraji města,
ale hlavně na okraji zájmu radnice str. 2
Magazín: Ohlédnutí za historií znojenského Lidového domu
21. 5. 2024

Znojenská starostka chce výš

Znojenská starostka ing. Ivana Solařová (ANO) v minulých dnech oznámila svoji kandidaturu na hejtmanku Jihomoravského kraje. Kuráž ji tedy rozhodně nechybí. Má sice za sebou úspěšnou kariéru ekonomky, ale v politice je stále novickou. Před komunálními volbami 2018 kandidovala za Babišovo hnutí jako bezpartijní, ale neúspěšně. Členkou ANO se stala až v roce 2022. Do té doby ji nikdo kromě blízkých neznal, vzdor tomu se ocitla na postu lídryně strany a krátce na to na postu starostky města. Byla to patrně z nouze ctnost, tedy přesněji řečeno ctnost z personální nouze mezi kandidáty ANO. Paní starostka se uvedla jako rázná žena, která jako jediná od počátku dokázala vzdorovat útokům zhrzené opozice. Na druhou stranu krátce po svém nástupu musela i čelit kauze „písařská chyba“, krátce nato problému s bilanční zprávou určenou pro umístění do báně znojenské radniční věže, docela dobře proplula energetickou krizí, aby následně musela obhajovat jmenování do čela Znojenské tepelné společnosti plavce-olympionika Květoslava Svobody... Takřka od nástupu do funkce musí permanentně odolávat také útokům opozice kvůli jmenování vedoucím oddělení vnějších vztahů radnice a tiskového mluvčího ing. Pavla Kovaříka. To je jeden úhel letného pohledu na dosavadní působení ing. Ivany Solařové v politické funkci.

Když se podíváme na práci paní starostky z hlediska prosperity a rozvoje města Znojma, bohužel pozitivní příklad není vidět. Možná je příliš krátká doba na takovéto příkré hodnocení, ale chybí i náznaky nějakého směru. V podstatě na žádný z největších neduhů, který trápí obyvatele města, nenašla lék. Tranzitní doprava místo aby byla omezena se naopak kvůli změnám rakouské

**Jen planá slova,
skutky vesměs žádné**

železniční dopravě ještě rozšířila. Starostka sice ohlásila jednání s Rakusy, ale bez pozitivního výsledku. Parkování ve městě mají vyřešit další odstavná parkoviště. Zklidnění dopravy mají napomoc chytře semaforey, což je projekt převzatý od minulého vedení města. Podobně město nyní přebírá projekty, prý špatně založené předchozí Malačkovou radnicí. Nemá smyslu mluvit o obchvatu. To je záležitost mimo vliv znojenské radnice. Ano, je tu započatá přestavba bývalé konírny a jízdního v Louce na společenské centrum. I tento projekt zahájila minulá radnice a ta současná pod vedením starostky Solařové v něm pokračuje, i když na dohled od radnice je zahájen tradiční společenské centrum Znojmaků Domeček. Za jediný vlastní projekt lze považovat nákup bývalé hasičárny. Zde teprve uvidíme, co se z něj vyvine.

Při této nepříliš pozitivní bilanci je na místě otázka, jak chce ing. Solařová uřídit mnohonásobně větší a složitější problematiku kraje. A pak hned na druhém místě je nutno se ptát, kdo povede Znojmo po jejím odchodu na kraj? Buď se posune volební pořadník hnutí ANO, nebo vedení města padne na statutární místostarostku Mgr. Petru Svedíkovou Vávrovou (SPD). V tom případě bude Znojmo řídit problematické Okamurovo hnutí se všemi těmi snahami o referendu k vystoupení z EU, NATO... Uvědomuje si to vše paní starostka Solařová?

Waldorfská škola se z Kuchařovic přestěhuje do Louky

Jedním ze světlých bodů jednání znojemských zastupitelů (22. 4.) bylo vystoupení ředitelky, dnes už bývalé waldorfské školy v Kuchařovicích, Mgr. Aleny Vavrouškové. Před nejvyšší rozhodovací orgán města předstoupila s žádostí/prosbou, zda by se ve Znojmě nenašly vhodné a volné prostory, v nichž by mohlo být od zaří 22 přihlášených prvňáčků, jejichž rodiče mají zájem, aby se začali vzdělávat podle waldorfské vzdělávací metody.

K tomuto, dalo by se říct zoufalému kroku došlo poté, co nové vedení Kuchařovic se rozhodlo pro návrat ke klasickému vzdělávacímu systému. Podle zastupitelky Marcely Mašejové vedly k tomu rostoucí osobní averze rodičů kuchařovických školáků, ale hlavně části tamních zastupitelů. Svůj odmítavý postoj ovšem nečerpali z autentické zkušenosti, ale povětšinou z drbů, šířících se obcí. „Bývalý ani současný starosta nikdy neprojevil zájem se do školy, natož do výuky podívat,“ píše v článku otištěném v týdeníku Znojmsko paní Mašejová.

Po několikaleté výluce byla samostatná škola v Kuchařovicích obnovena v roce 2018, ale od počátku se potýkala s nedostatkem místních školáků. Rodiče některých ponechali své děti ve škole v sousedních Suchohrdlech, jiní je posílali do znojemských škol. Tehdy vznikla možnost přetransformovat školu na waldorfský způsob výuky. Nejbližší škola tohoto typu je v Brně. Tehdejší kuchařovičtí zastupitelé s tím souhlasili. Prestiž školy stoupala, překročila hranice obce a vstoupila do širšího povědomí. Během šesti let trvání školy se počet žáků rozrostl z devíti na letošních osmdesát. Letos v září by mělo do školy nastoupit 22 prvňáčků.

Nyní je stav takový, že spolek rodičů v čele s ředitelkou Vavrouškovou se rozhodl vést dál školu jako soukromou. K uvedení tohoto modelu do praxe ovšem potřebuje prostor pro výuku.

Znojmo ovšem nemá v současnosti nadbytečné školní prostory. Po prvním kontaktu Mgr. Jan Blaha, v jehož gesci znojmské školství je, odkázal žadatele přímo na ředitele znojemských škol, případně na vedení obcí znojmského regionu. Nyní zastupitelé projeví více vstřícnosti. Padlo několik návrhů, včetně využití budovy pošty na Horním náměstí, případně Domečku a došlo i na návrh zakoupení Poleňovy restaurace v Příměticích a tamní sál upravit pro výuku. Místostarosta Blaha vidí jako nejschůdnější nabídku využít po nejnútnejších úpravách prostory ve škole ve Znojmě v ulici Loucká. Je to zatím jen úvaha, ale zdá se, že světlo na konci tunelu dosavadních problémů je jasnější.

Znojmská ulice U potoka je nejen na okraji města, ale hlavně na okraji zájmu radnice

Ptáte-li se, u kterého potoka, tak se jedná o potok Leska. O obojí, jak o potok, tak o onu ulici, nejeví město Znojmo žádný zájem. Kdysi za první republiky byla vystavěna v duchu tehdejších trendů v klidové zóně pro střední vrstvu státních úředníků, armády a policie. Pak přišla válka, po ní režim nepřející společenské vrstvě nedělnického stavu a v důsledku toho dokončení urbanistického záměru zadržlo v polovině. Od té doby mají tamní dvojdomky jen lichá čísla. Místo domů na protější straně ulice byla zhruba do 60. let minulého století malá polička, užívaná obyvateli z druhé strany ulice. Pak si na jednom z nich postavil majitel prvního auta v ulici garáž. Zasel tak v ulici U potoka bacil garážománie, který následně zasáhl celou stranu ulice, kde během následujících let vyrostla řada 44 garáží podle vrat, každý pes jiná ves. V ulici U potoka bydlí 13 vlastníků nemovitostí, z nichž vlastní garáž ve své ulici snad dva tři. To znamená, že 41 majitelů garáží bydlí zcela jinde. Obyvatelé ulice U potoka tak mohou jen závidět sousedům z ulice Úprkova, která dlouho měla také jen jednu stranu, dnes tam stojí řada úhledných domů.

Pro současné a vlastně všechny předchozí polistopadové garnitury na radnici je návrat k prvorepublikovému záměru tvrdý oříšek, neboť jejich předchůdci spolu se stavebním povolením na garáž prodávali i městský pozemek pod ní. Kdyby město chtělo vymístit garáže z ulice U potoka, muselo by majitele vyplatit. Mnohé tamní garáže jsou nepoužívané k původnímu účelu a slouží

k uskladnění přebytečných věcí z domova. Pro ty, kteří tam skutečně garážují auta, by bylo jistým řešením postavit na vhodném místě garážový dům a nabídnout garážníkům možnost uložení svého vozu tam po určitou dobu zdarma. Možná by šlo po chystané přestavbě budovy městského úřadu na náměstí Armády postavit garážový dům právě tam, na místě školní jídelny, která se přemístila jen o kousek dál do budovy úřadu, a to tam, kde v přízemí bývala samoobsluha. Případně využít parcely v ulici 28. října, kterou nyní město zakoupilo od ČD. Zřejmě je to ale volání žíznivého na poušti. Město Znojmo, které sazí na podivnou logiku rozvoje města, kdy buduje něco, co už má, viz loucká jízdárna versus Domeček.

Shluky garáží je relikv minulých časů, se kterým město nedokáže ani se nesnaží hnout.

Téma zmrzačené ulice U potoka je Rojnosti zvednuto už poněkolikáté. Žádný z místních politiků na ně nereagoval. Ostatně znojemští politici de facto nereagují na nic.

Ulice U potoka dnes

Ulice U potoka snad někdy v budoucnosti

Cirkus kolem cirkusu

Zhruba před pěti lety rozhodlo tehdejší vedení Znojma nepronajímat městské plochy cirkusům pro pořádání jejich představení. Důvodem byla dobová kampaň proti týrání zvířat, za což je považována i drezura, při níž jsou zvířata nucena k nepřirozeným kouskům. Tehdejší starosta Jan Grois (tehdy v dresu ČSSD) své rozhodnutí opřel šalamounsky prostřednictvím ankety o názor občanů. Je známo, jaká otázka, taková odpověď. Občané Znojma s výraznou převahou se postavili za zákaz cirkusů ve Znojmě. V Jihomoravském kraji bylo Znojmo snad jediné, které se k takovému kroku rozhodlo.

U tehdejšího verdiktu byl rovněž ing. Jakub Malačka (tehdy také člen ČSSD, nyní šéf vlastní strany Naše Znojmo). Zákaz pronajímání městských pozemků cirkusákům platil i za jeho starostování v letech 2021–2022. V tomto směru je exstarosta Malačka konzistentní i dnes, kdy kritizoval tu část cirkusového představení, které se nedávno konalo v sousedních Dobšicích, při něm medvěd jezdí na koloběžce. Zásadní proticirkusový postoj mírní oceňováním artistického umění cirkusových akrobatů. K tradičnímu cirkusu cvičená exotická zvířata patří, stejně jako žongléři, hrazdaři, skákači, klauni... Ano, stále více se prosazuje nový typ cirkusu, stavící takřka výhradně na akrobatických prvcích. Taková představení jsou ale spíše pro dospělé. Děti mají rády zvířata a takový medvěd na koloběžce, to je pro ně vrcholný zážitek.

Panu exstarostovi Malačkovi patrně šlo nyní vlastně o něco úplně jiného. Nadšení konkurenční koaliční političky, místostarostky Mgr. Petry Svedíkové Vávrové (SPD) po zhlédnutí cirkusového představení v Dobšicích označil za odvádění pozornosti občanů od podílu SPD na schválení memoranda o spolupráci města Znojma s mezinárodní promigrační organizací IOM. Nemyslím, že tomu tak bylo, i když na druhou stranu je fakt, že Okamurovo hnutí je primárně proti všem formám podpory imigrace. Na tomto se snaží získat ve Znojmě politické body především strana DOMOV, konkurentka SPD.

Možná je na čase přehodnotit zákaz vystupování cirkusů ve Znojmě. Stačí se přece v předstihu informovat o skladbě programu. Nakonec velbloudi, koně, psi v průvodu Znojemského historického vinobraní není až tak nic jiného. A zastupitelská představení místních politiků bývá místy taky jeden velký cirkus.

Ohlednutí do historie znojenského Lidového domu (II)

Společné dílo stavěné rukama českých a německých dělníků se však záhy stalo jablkem národnostního sváru. Už v den slavnostního položení základního kamene domu (30. 7. 1911) napadli účastníky oslavy němečtí nacionalisté vedeni říšským poslancem Oskarem Teufelem. Stavba byla sice uhájena, ale sotva byl dům dokončen, podlehli němečtí sociální demokraté silicímú tlaku německých šovinistů a české spolustraníky ze společně postaveného Dělnického domu vypudili. Na základě této události byla v roce 1912 založena ryze Česká sociálně demokratická strana ve Znojmě.

Přirozeně následným krokem nově vzniklé české dělnické strany bylo vytvoření vlastního centra. Místo se našlo v Horním předměstí u bývalého dobytčího tržiště při cestě do údolí potoka Leska, později právě podle sídla českých dělníků byla nově vzniklá ulice nazvána Dělnickou. Českým sociálním demokratům se nabídla původně zahradní vila Jozefíny Sitkové. V roce 1907 ji odkoupilo město pro městské zahradnictví a následně objekt i parcelu koupila jihlavská župa sociálnědemokratické strany dělnické a dala mu název Lidový dům. Nové sídlo znojenských českých sociálních demokratů bylo z jihu vymezeno ulicí Rapéngasse (dnešní Jarošova), na níž vznikaly bytové domy družstva Domovina. Na nároží s dnešní ulicí Dělnickou byl malý parčík, dnes zastavěný dvojdomem. Ze severní strany byla volná plocha, později tam byla postaveny rodinné domky a ulice Palliardiho.

Lidový dům ve 20. letech minulého století.

Parčík v popředí snímku byl posléze zastavěn obytným dvojdomem na rohu dnešní Jarošovy a Dělnické ulice

Objekt Lidového domu měl po přestavbě v přízemí tři sály – tělocvičný, malý boční s okny do dvora, kinosál, který měl jeviště a mohl sloužit i jako divadelní, nebo přednáškový (s okny do ulice Dělnická), restauraci a salonky. Nadstavěné provaziště pro zavěšené jevištní dekorace a oponu je jedním z charakteristických vnějších znaků Lidáku. V tělocvičném sálu se konaly plesy a společenské akce. K tomu účelu měl původně boční hudební pódium, které při pozdějších úpravách bylo přemístěno na severní stranu sálu a pro potřebu druhé hudby bylo na protější straně zřízeno menší jeviště. Z bočního sálu se později stala restaurace. Všechny sály včetně restaurace bylo možno po otevření oddělovacích dveřových stěn vzájemně propojit. Před vstupem do hlavního sálu byly šatny a toalety. Na severní straně za velkým sálem byly dvě klubovny, v 70. letech byly pře-

měněny na bar Apollo. Na téže straně byl výčep, kuchyně a pokoj pro personál. Na jižní straně byl Lidový dům částečně podsklepen. Prostory v poschodí sloužily kancelářskému využití, ubytování a snad i pro byt správce. K restauraci přiléhal dvůr, využívaný v létě jako příležitostná venkovní restaurace. Vstup do Lidového domu z ulice Dělnické byl poměrně komplikovaný. Vstup pro pěší byl brankou po několika schůdcích na chodník po celé jižní straně krytý přístřeškem. Pro zásobovací vozy byl vedlejší bránou průjezd na dvůr.